

VA-PLAN

Del 2 VA-policy

Del 2 VA-policy

Projektansvarig:	Kommunstyrelsen
Projektledare:	Stefan Larsson
Arbetsgrupp:	Björn Holm, Daniel Johansson, Stefan Larsson, Göran Nilsson, Bo Palmér
Medverkande konsultföretag:	ProVAb AB, Linköping, Ulf Wallberg, Anna Norman
Utgivare:	Vimmerby kommun Stadshuset 598 81 Vimmerby
Omslagsbild:	Nya ledningsventiler på dricksvattennätet i Vimmerby tätort, foto Bo Palmér
Layout:	Kansliavdelningen
Tryck:	Media- och serviceenheten, Vimmerby kommun, december 2012

Detta projekt har medfinansierats genom statsstöd till lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) förmedlade av Länsstyrelsen i Kalmar.

Copyright: Vimmerby kommun 2012

Innehåll

Beredning och antagande	3
Förord	3
Förutsättningar	5
Mål och syfte	6
Utgångspunkter för policyn	6
Policy – lokala mål	8
Övergripande strategi för VA	11
Strategier för vattenförsörjning och grundvattenskydd	11
Strategier för kommunal vattenförsörjning.....	11
Strategier för enskild vattenförsörjning	11
Strategier för avloppsförsörjning	12
Strategier för kommunal avloppsförsörjning.....	12
Strategier för enskild avloppsförsörjning.....	12
Strategi för besöksnäring.....	13
Strategier för dag- och dräneringsvatten	13
I väntan på kommunalt VA	13
Information	14
Uppföljning och tillämpning	14
BILAGA 1 - ANSVARFÖRDELNING	15
BILAGA 2 - MILJÖMÅL	17
BILAGA 3 - PRINCIPER FÖR ERSÄTTNING VID INLÖSEN AV ENSKILD AVLOPPS- ANLÄGGNING SOM INTE FÅR NYTTJAS EFTER UTBYGGNAD AV KOMMUNALT VA	21
BILAGA 4 - AVTAL	22

Beredning och antagande

VA-policyn antogs av kommunfullmäktige 2012-11-26 § 220 efter beredning i kommunstyrelsen 2012-10-23, § 390

Förord

Denna VA-policy utgör tillsammans med VA-översikten grunden för en VA-plan för Vimmerby kommun.

Motivet med en förvaltningsövergripande VA-policy för Vimmerby kommun är att underlätta och samordna arbetet med att hitta funktionella lösningar som möter framtida behov och krav på hållbara VA-system. Policyn visar hur kommunen ser på nationella, regionala och lokala miljömål som berör vatten och avlopp.

Policyn visar även hur kommunen avser att säkerställa tillgången till rent dricksvatten. Kommunen förespråkar även en kretsloppsanpassad avloppsrening och dagvattenhantering för att uppnå god vattenstatus enligt kraven i EU:s ramdirektiv för vatten.

VA-policyn är ett paraply- och styrdokument för planering, projektering och prövning av vatten och avlopp. Policyn ger stöd och vägledning för beslut i frågor om VA-utbyggnad.

Utgångspunkter för policyn har varit VA-översikten tillsammans med miljömål och krav på rening i miljöbalken. Övervägandena har sin grund i kommunens naturliga förutsättningar för dricksvattenförsörjning och avloppsrening.

Andra dokument i kommunen som berör vatten- och avloppsfrågor är:

- VA-översikten
- Översiktsplanen
- Lokala hälsoskyddsbestämmelser
- Allmänna bestämmelser för vatten och avlopp

Dessa dokument lever vidare och uppdateras löpande parallellt med VA-policyn.

Förslaget till policy är framtagen på kommunfullmäktiges uppdrag och under kommunstyrelsens ledning av en arbetsgrupp bestående av:

Vimmerby kommun

Stefan Larsson	Projektledare, Vimmerby kommun
Björn Holm	Ekolog, Vimmerby kommun
Bo Palmér	Gatuchef, Vimmerby kommun
Göran Nilsson	VA-chef, Vimmerby Energi & Miljö AB
Daniel Johansson	Miljö- och hälsoskyddsinspektör, Vimmerby kommun

ProVAb AB

Ulf Wallberg Konsult

Anna Norman Konsult

Projektet har medfinansierats genom statsstöd till lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) förmedlade av Länsstyrelsen i Kalmar.

Förutsättningar

Utsläpp till vatten handlar i Vimmerbys fall bl.a. om dagvatten, det vill säga regn- och smältvatten som för med sig föroreningar från tak och vägar, genom ledningar och diken, ut i sjöar, vattendrag och hav. Nederbördens förändring under de kommande 100 åren är starkt kopplad till klimatförändringarna. De prognoser som görs på grund av förväntade klimatförändringar pekar alla mot större nederbördsmängder de kommande 100 åren.

I Vimmerby kommun finns även ett flertal områden med samlad bebyggelse där avloppslösningarna i flera fall är bristfälliga.

Utvecklingen går mot att fritidshus successiv omvandlas till permanentboende.

I kommunen bor nu ca 15 500 invånare. År 2030 beräknas befolkningen ha ökat till ca 16 100 personer. I kommunen finns ca 800 fritidshus. 2030 beräknas ca 200 av dessa vara permanent bebodda.

Sommartid mer än fördubblas befolkningen i centralorten genom besökande och turister (Astrid Lindgrens värld, idrottsarrangemang m.fl.).

Dagens VA-situation kan sammanfattas i följande punkter:

- Det befintliga kommunala avloppssystemet är i dagsläget inte fullt utnyttjat i Gullringen, Södra Vi, Storebro och Vimmerby. Här finns förutsättningar för att ansluta fler till det befintliga systemet. I övriga orter krävs utökad kapacitet (ombyggnationer) vid reningsanläggningarna om antalet anslutna ska öka.
- Det finns tillräckligt med grundvatten i kommunen för att långsiktigt täcka behovet av dricksvatten på alla platser. Tillgången varierar dock kraftigt i kommunens olika delar.
- Naturliga förutsättningar för infiltration av avloppsvatten finns på många håll.
- Inom VA-verksamhetsområdet finns flera små avloppsanläggningar. Flera av dem har brister i reningen.
- I Vimmerby kommun finns ett flertal områden med samlad bebyggelse där avloppslösningarna i flera fall är bristfälliga. Diskussioner har först om att skapa VA-verksamhetsområden för dessa.
- Vimmerby kommun har redan till viss del vidtagit åtgärder för att ta hand om dagvatten. I framtiden kommer större krav att ställas på att ta hand om dagvattnet på ett långsiktigt hållbart sätt med hänsyn till miljökvalitetsnormerna. Även om Vimmerby svarar för en mycket liten del av påverkan på vattnets status, är det viktigt att planera för att bidra till att normerna kan uppnås. Dagvattenfrågan är viktig att beakta eftersom klimatförändringar bedöms ge upphov till mer intensiva regn och därmed större dagvattenflöden och högre föroreningsbelastning på recipienterna.
- Förutsättningar för att ta hand om dagvatten med LOD (**L**okalt **O**mhändertagande

av Dagvatten) och genom rening i dagvattendammar och våtmarker bedöms goda. Det är dock viktigt att ha i åtanke att det i bebyggelsekärnor kan vara svårt att avsätta de ytor som krävs för en effektiv dagvattenrening.

- Många av kommunens ca 2300 enskilda VA-anläggningar har idag bristande funktion i förhållande till dagens krav och användning. De saknar kapacitet för att klara ett mera permanent och modernt boende. Det finns risk för att brister i avloppsanläggningar försvårar dricksvattenförsörjningen lokalt. Samtidigt ökar även risken för övergödning av sjöar och vattendrag.
- Bristfälliga avloppslösningar kan medföra en risk att god status enligt EU:s ramdirektiv för vatten ej uppnås.

Figur 1. Förenklad bild som visar problem med undermåliga enskilda avlopp som förorenar enskild dricksvattenbrunn

Mål och syfte

Policyn ska vara vägledande vid alla kommunala VA-frågor för att säkerställa att kommunala beslut och planer bidrar till:

- att vattenförsörjningen tryggas,
- att VA-systemen kretsloppsanpassas och
- att näringsämnen i avloppsvattnet återförs till produktiv mark

Kommunen har som tillsynsmyndighet och verksamhetsutövare ett ansvar att främja en hållbar utveckling och hushålla med naturresurser och arbeta för lösningar som främjar att kretslopp uppnås.

Policyn ska klargöra nämnders, förvaltningars, kommunala bolags, verksamheters och enskildas roller och ansvar i VA-frågor (se Bilaga 1).

Utgångspunkter för policyn

För att långsiktigt värna om miljön och invånarnas hälsa krävs att kommunens utbygg-

nadsplaner baseras på ett strategisk VA-tänkande. Under senare år har därför ett antal åtgärder vidtagits inom VA-området. Även de ingår i VA-policyn, som redovisar hur kommunen ser på VA-frågor i stort och inom olika delområden av kommunen. Strategidelen tar upp både kommunalt och enskilt vatten och avlopp.

Policy – lokala mål

Bland riksdagens 16 miljö kvalitetsmål finns bl.a. målen *grundvatten av god kvalitet* och *ingen övergödning* som ska vara vägledande för hantering av frågor som rör vatten och avlopp. Inom länet har länsstyrelsen i sin tur, i samarbete med kommuner och andra regionala organ, preciserat de nationella målen utifrån de regionala miljömålen som beslutats av Länsstyrelsens styrelse 1 september 2003 med revidering och komplettering 4 juni 2008. Målen skall finnas kvar som inriktningsmål, även då målåren har passerats, tills dess nya regionala mål tas fram eller de avförs.

Policyn är formulerad med utgångspunkt från miljöbalken, plan- och bygglagen samt lagen om allmänna vattentjänster som reglerar kommunens roll och ansvar i VA- frågor. Kommunens miljö- och planeringsansvar är mera påtaglig i den nya lagstiftningen.

Vimmerby kommuns politiska inriktning

Vimmerby kommun skall verka för att ny teknik stimuleras och att miljö satsningar genomförs som visar att kommunen är en miljömedveten kommun som på sikt ska fungera i harmoni med vår livsmiljö (LUP, 2007).

Med utgångspunkt från valda inriktningar har kommunen formulerat tre lokala miljömål om bland annat vatten och avlopp. Kommunens ambition är att skapa förutsättningar för utveckling av bra vatten- och avloppsförhållanden för alla.

Lokala mål för vatten

Vimmerbys mål - Hushålla med grundvattnet

Tillgång och kvalitet på grundvatten är en av Vimmerby kommuns viktigaste miljö- och utvecklingsfaktorer. Kvaliteten på grundvattnet har samband med vattenuttagets storlek och avloppsanläggningarnas funktion. Användandet av ny och vattensnål teknik är viktigt.

Delmål för kommunal vattenförsörjning

- Kommunen ska sörja för en långsiktigt hållbar vattenförsörjning inom områden med kommunalt VA.
- Kommunen ska verka för att lokala grundvattentillgångar skyddas och brukas uthålligt samt att alternativa vattenförekomster värnas för långsiktig vattenförsörjning.
- Kommunen ska ha en generös inställning till anslutning av bostadshus till kommunalt vatten även om det på sikt kan innebära att kapaciteten måste byggas ut. Förutsättningen för anslutning är att fastighetens avloppsanläggning är av god standard och uppfyller gällande lagstiftning.
- Vattenanvändningen per person bör minska och reserveras för dryck, hygien och livsmedelsproduktion.

Delmål för enskild vattenförsörjning

- Uttag av grundvatten ska anpassas till naturgivna förutsättningar, försiktighetsprincipen ska alltid tillämpas. Fastighetsägaren är ansvarig för uttag och egen förbrukning.
- Vid stor risk för problem ska vattenuttag kunna styras med information, föreskrifter och/eller villkor.

Lokala mål för avlopp**Vimmerbys mål - Kretsloppsanpassa avloppslösningar**

- Allt avloppsvatten ska ha fullgod rening så att slammet kan återföras till naturen.
- Kommunala och enskilda avloppsanläggningar ska bygga på långsiktigt hållbara system där närsalter tas till vara, risken för övergödning av vatten minimeras och risken för bakteriell påverkan begränsas. Sjöar och vattendrag ska uppnå god status enligt EU:s ramdirektiv för vatten.
- Kommunen ska utreda möjligheter till ökad biogasproduktion.

Delmål för kommunal avloppshantering

- Kommunen ska sörja för en långsiktigt hållbar avloppsrening inom områden med kommunalt VA.
- Kommunen ska medverka till utvecklingen av gemensamma system som på sikt kan kopplas till kommunens system.

Delmål för enskild avloppshantering

- Varje fastighet ska ha en långsiktigt hållbar och kretsloppsanpassad lösning som inte påverkar omgivningen negativt. Fastighetsägare ska ta ansvar för sina utsläpp genom bl.a. funktionskontroll/egenkontroll.

- Kommunen ska bidra till utvecklingen genom information om mer hållbara lösningar och lagstiftningens funktionskrav.
- Kommunen ska följa upp utvecklingen genom att stimulera egenkontroll och bedriva regelbunden och avgiftsfinansierad tillsyn.
- Kommunen ska informera om olika avloppslösningars funktion och miljöfördelar.

Delmål för besöksnäring

- Kommunen ska aktivt arbeta för omhändertagande av latrin från husbilar och husvagnar.

Övergripande strategi för VA

Kommunens målsättning är att snabbt bidra till att fler får bra VA. En övergripande strategi är att utveckla det kommunala VA-systemet och ansluta så många fastigheter som möjligt där det är ekonomiskt försvarbart och tekniskt möjligt. Det ska ske i kombination med utveckling av bra enskilda VA-lösningar.

Målen om en hållbar utveckling, hushållning med grundvatten och kretsloppsanpassade avloppslösningar nås genom att:

- Bygga ut kommunalt vatten och avlopp i så stor del av kommunen som möjligt.
- Genom att skapa hög driftssäkerhet i kommunens egna VA-verk.
- Verka för att alla fastigheter med enskilda VA-lösningar, som inte ansluts till det kommunala nätet, inrättar en modern och kretsloppsanpassad utformning.
- Bra VA-lösning är förutsättning för utökade byggrätter.
- Samordna prövning av bygglov och VA-lösning för att underlätta för fastighetsägare och främja en god miljö.
- Snabb och flexibel övergång till hållbar VA-lösning ska stimuleras.

Med utgångspunkt från målen och den övergripande strategin har strategier utformats för kommunala och enskilda lösningar för vattenförsörjning och grundvattenskydd samt avloppsförsörjning.

Strategier för vattenförsörjning och grundvattenskydd

För att nå en hållbar vattenförsörjning krävs ett flertal åtgärder i kommunen.

Strategier för kommunal vattenförsörjning

- Bygga ut huvudledningsnätet så att det på sikt möjliggör vattenförsörjning av även perifert belägna områden.
- Säkerställa driften av kommunala vattenverk med tillhörande täkter genom att besluta om nya och utökade skyddsområden. Kontinuerligt se över vattenskyddsområden och uppdatera skyddsföreskrifter.
- Utredda möjligheterna att förbättra vattenförsörjningen vid beredskapsläge genom skydd av potentiella vattentäcker.
- En utredning ska genomföras som belyser brandvattenförsörjning i olika delar av kommunen.

Strategier för enskild vattenförsörjning

- Öka medborgarnas insikt och förståelse för grundvattensituationen i olika delar av kommunen
- Genom information medverka till att fler väljer vattensnål modern teknik vid ny- och ombyggnation.

- Förespråka utveckling av gemensamma lösningar.
- Kommunen ska förespråka nyttjande av certifierade brunnborrare som bland annat beaktar risker vid borring av brunnar för dricksvatten och bergvärme.

Strategier för avloppsförsörjning

För att nå en långsiktigt hållbar och kretsloppsanpassad avloppsförsörjning behövs en kombination av kommunalt avlopp och uppgraderade enskilda anläggningar. Belastningen på yt- och grundvatten bedöms vara stor på grund av bristfällig närsaltsreduktion och rening i många enskilda anläggningar.

Strategier för kommunal avloppsförsörjning

- Ge merparten av alla som bor i tätbebyggda delar inom Vimmerby kommun möjligt att få tillgång till kommunalt avlopp. Utbyggnaden ska ske efter huvudprincipen inifrån och ut.
- Bygga ut huvudledningsnätet så att det på lång sikt möjliggör avloppsförsörjning av även perifert belägna områden inom kommunen.
- Långsiktigt säkerställa driften av kommunal avloppsrening genom kontinuerlig utveckling av reningsverken.
- Skapa möjligheter för områden med gemensamma avloppsanläggningar att ansluta till det kommunala avloppsnätet. För anslutning gäller kommunens krav på funktion och material i ledningsnät.

Strategier för enskild avloppsförsörjning

- Öka medborgarnas insikt i ansvarsfrågor.
- Skapa förståelse för behov av kretsloppsanpassade avloppslösningar och egenkontroll. Det kan bland annat ske genom information och tydliga villkor.
- Förespråka val av avloppslösning med utgångspunkt från naturgivna förutsättningar. Förutsättningar för vattenspolande lösningar är att systemen är långsiktigt hållbara och anpassade till miljömålen. Grundläggande krav är att man klarar en kretsloppslösning inom i första hand den egna fastigheten.
- Förespråka bildandet av gemensamhetsanläggningar för avlopp i tätbebyggda områden där det bedöms att det ej är rimligt att ansluta till kommunalt VA.
- Inventera enskilda avloppsanläggningar och ställa krav på godkänd rening och egenkontroll (Beslut av miljö- och byggnämnden 2011-12-07, § 232, Bedömningsgrunder för handläggning av enskilda avloppsanläggningar i Vimmerby kommun.)
- Genom information stimulera användande av nya tekniska lösningar för avloppsrening som innebär förbättrad slamhantering och närsaltsreduktion.
- Fosfatfria disk- och tvättmedel ska användas i enskilda avloppslösningar.
- Kommunen ska verka för en nationell eller regional certifiering av tekniska lösningar samt auktorisation av entreprenörer som anlägger enskilda avlopp. Med ökad kunskap öppnas möjligheter för den enskilde fastighetsägaren att välja rätt avloppslösning samtidigt som behovet av samhällskontroll minskar.

Strategi för besöksnäring

- Utveckla bra och fler besökstoiletter
- Främja utbyggnad av mottagningsstationer för latrin från husbilar samt husvagnar

Strategier för dag- och dräneringsvatten

- Inläckage av dag- och dräneringsvatten till spillvattensystemet ska kontinuerligt minska.
- Dag- och dräneringsvatten skall tas omhand på ett miljö- och hälsomässigt godtagbart sätt och bör återföras till naturen utan omfattande ledningssystem och utan att processas.
- Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) förordas.

I väntan på kommunalt VA

Inom områden som kommer att få kommunalt VA inom ca 10 år gäller vissa övergångsprinciper för fastigheter med enskild VA-anläggning:

- En enskild avloppsanläggning ska ha fullgod rening av avloppsvatten fram till dess inkoppling till kommunalt avlopp sker. Om funktionen är undermålig kan den lokala miljömyndigheten förelägga om åtgärd ända fram till tidpunkt för anslutning till kommunal anläggning. Åtgärder ska vara skäliga och anpassas till riskbild och tidpunkt för anslutning.
- För besiktigad och godkänd anläggning som är nyare än 10 år finns möjlighet till viss ersättning vid övergång till kommunal lösning, se bilagda principer för ersättning.
- Pågår detaljplanering bör ansökan om bygglov vilandeförklaras i två år. Medges bygglov ska krav på framtida anslutning till allmänt VA säkerställas i särskilt avtal, se bilagda avtalsformulär.
- Bygglov får endast medges om det finns möjligheter att ordna vatten och avlopp på en fastighet.
- Temporära lösningar med till exempel tank för avloppsvatten kombinerat med modern vattensnål teknik för dricksvatten kan medges som kortsiktig lösning om fastighetsägaren i avtal förbinder sig att ansluta till kommunalt VA när det är utbyggt.
- Möjlighet att finna särlösningar, genom att t.ex. ansluta enbart avlopp till befintligt kommunalt verk eller utveckling av gemensam vattenförsörjning ska kunna avtalas om. Förutsättningarna kan normalt klargöras i en enklare utredning.
- Inom områden som kan utvecklas utan genomgripande förnyelseplaner ska endast byggrätten justeras med ett enkelt planförfarande samtidigt som VA löses genom kommunal anslutning eller under övergångstid enskild/gemensam lösning. I vissa fall kan det vara nödvändigt att ange en genomförande tid i nya detaljplaner som inleds i och med att VA är utbyggt.

Information

Ansvarig förvaltning svarar för aktuell information riktad till användare, installatörer och allmänheten.

Uppföljning och tillämpning

Varje nämnd, förvaltning och kommunalt bolag ansvarar för uppföljning och tillämpning av policyn samt att rutiner upprättas och beslut fattas som överensstämmer med intentionerna i policyn.

VA-policyn aktualitetsförklaras en gång per mandatperiod. Kommunstyrelsen ansvarar för detta.

BILAGA 1 - ANSVARSFÖRDELNING

Kommunstyrelsen

Vattenförsörjning och grundvattenskydd

- Ge planprövningstillstånd till bostadsbebyggelse och verksamheter på mark som är lämpad för ändamålet bland annat med hänsyn till möjligheterna att ordna vattenförsörjningen.
- Planera ny bostadsbebyggelse med hänsyn till vattentillgång

Avloppsförsörjning

- Ge planprövningstillstånd till bostadsbebyggelse och verksamheter på mark som är lämpad för ändamålet bland annat med hänsyn till möjligheterna att ordna avlopp.
- Utredda möjligheter att utveckla och kvalitetssäkra system för återföring av näringsämnen (t.ex. urin) till produktiv mark.
- Planera ny bostadsbebyggelse till mark som är lämpad för ändamålet bland annat med hänsyn till möjligheterna att ordna vattenförsörjning och avlopp. Vid behov skall en särskild VA-utredning krävas som ett led i planarbetet.
- I nya detaljplaner ska hanteringen av dag- och dräneringsvatten beskrivas från planområdet till recipient.

Miljö- och byggnämnden

Vattenförsörjning och grundvattenskydd

- Tillsyn över vattentäkter och vattenverk som betjänar mer än 50 personer eller med ett uttag som är mer än 10 m³ per dygn.

Avloppsförsörjning

- Tillsyn över enskilda avlopp samt gemensamma avloppsanläggningar och kommunala reningsverk dimensionerade för högst tvåtusen personer.
- Ställa krav på återföring av näring från enskilda avloppsanläggningar i enlighet med Naturvårdsverkets allmänna råd om små avloppsanordningar för hushållspillvatten (NFS 2006:7) där det är tekniskt och ekonomisk möjligt.
- Inventera och ställa krav på sanering av äldre avloppsanläggningar.

Teknik- och servicenämnden

Vattenförsörjning och grundvattenskydd

- Minska vattenanvändningen i kommunala fastigheter.

Avloppsförsörjning

- Att inom kommunalt verksamhetsområde för dag- och dräneringsvatten i öppna system på ett miljö- och hälsomässigt godtagbart sätt omhänderta dagvatten.

Vimmerby Energi & Miljö AB

Vattenförsörjning och grundvattenskydd

- Leverera vatten av godkänd kvalitet och tillse att tillräcklig kapacitet finns i vattensystemet.
- Säkerställa vattenförsörjningen.
- Vid behov föreslå verksamhetsområde för vatten.

Avloppsförsörjning

- Att inom kommunalt verksamhetsområde för avlopp på ett miljö- och hälsomässigt godtagbart sätt omhänderta avloppsvatten. Återföring av näring till produktiv mark ska eftersträvas.
- Utveckla och kvalitetssäkra system för återföring av avloppsslam (t.ex. reningsverkslam, slutna tankar och trekammarbrunnar) till produktiv mark.
- Inventera och sanera inläckage av dag- och dräneringsvatten till spillvattensystemet.
- Om det finns behov ge förslag till verksamhetsområde för spillvatten.
- Om det finns behov ge förslag till verksamhetsområde för dag- och dräneringsvatten.

Vimarhem AB

Vattenförsörjning och grundvattenskydd

- Minska vattenanvändningen i hyreshusen.

Hushåll och verksamheter

Vattenförsörjning och grundvattenskydd

- Ansvarar för enskilda vattentäckers underhåll och funktion.
- Ansvarar för att främst använda dricksvatten till dryck, hygien och livsmedelsproduktion

Avloppsförsörjning

- Ansvarar för att endast hushållsliknande spillvatten släpps till kommunala reningsverk eller enskilda avloppsanläggningar.
- Ansvarar för att inte koppla dag- och dräneringsvatten till kommunal spillvattenledning eller till enskild avloppsanläggning.

BILAGA 2 - MILJÖMÅL

Nationella och regionala miljömål

Riksdagens övergripande mål

Nationella och regionala miljömål

Riksdagen har antagit 16 miljökvalitetsmål och 72 nationella delmål som ska fungera som riktlinjer för miljöarbetet på olika nivåer runt om i Sverige. De nationella miljökvalitetsmålen med tillhörande delmål har brutits ner och konkretiserats till miljömål för Kalmar län. Länsstyrelsen i Kalmar län beslutade att de regionala miljömålen som beslutats av Länsstyrelsens styrelse 1 september 2003 med revidering och komplettering 4 juni 2008 skall finnas kvar som inriktningsmål, även då målåren har passerats, tills dess nya regionala mål tas fram eller de avförs.

Nationella miljökvalitetsmål

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
11. Myllrande våtmarker
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
14. Storslagen fjällmiljö
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt- och djurliv

Kalmar län berörs av 15 nationella miljökvalitetsmål vilka är kopplade till 93 regionala miljömål.

Nedan redovisas de miljökvalitetsmål och delmål som berör VA-försörjningen. De som direkt påverkar VA-försörjningen är ”ingen övergödning”, ”levande sjöar och vattendrag” och ”grundvatten av god kvalitet”.

Tabell 1. Miljömål nr 7: Ingen övergödning, nationella miljö kvalitetsmål samt regionala miljömål för Kalmar län

Nationella mål	Kalmar läns miljömål
Delmål 1. Fram till år 2010 skall de svenska vattenburna utsläppen av fosforföreningar från mänsklig verksamhet till sjöar, vattendrag och kustvatten ha minskat med minst 20 % från 1995 års nivå. De största minskningarna skall ske i de känsligaste områdena.	Delmål 1. Senast år 2010 ska Kalmar läns vattenburna utsläpp av fosforföreningar från mänsklig verksamhet till sjöar, vattendrag och kustvatten ha minskat med minst 20 procent från 1995 års nivå. De största minskningarna ska ske i de känsligaste områdena. (Regionaliserat mål)
Delmål 2. Senast år 2010 skall de svenska vattenburna utsläppen av kväve från mänsklig verksamhet till haven söder om Ålands hav ha minskat med minst 30 % från 1995 års nivå.	Delmål 2. Senast år 2010 har Kalmar läns vattenburna utsläppen av kväve från mänsklig verksamhet till Östersjön minskat med minst 30 procent, från 1995 års nivå på 3580 ton vattenburet kväve/år till 2 500 ton vattenburet kväve/år 2010.

Tabell 2. Miljömål nr 8: Levande sjöar och vattendrag, nationella miljö kvalitetsmål samt regionala miljömål för Kalmar län

Nationella mål	Kalmar läns miljömål
Delmål 1. Senast år 2009 ska vattenförsörjningsplaner med vattenskyddsområden och skyddsbestämmelser ha upprättats för alla allmänna och större enskilda ytvattentäkter. Med större ytvattentäkter avses ytvatten som nyttjas för vattenförsörjning till fler än 50 personer eller distribuerar mer än 10 m ³ per dygn i genomsnitt.	Delmål 1. Senast år 2009 ska vattenskyddsområden och skyddsbestämmelser ha upprättats för alla allmänna och större enskilda yt- och grundvattentäkter. Med större yt- och grundvattentäkter avses vatten som nyttjas för vattenförsörjning till fler än 50 personer eller distribuerar mer än 10 m ³ per dygn i genomsnitt. (Regionaliserat mål)

Tabell 3. Miljömål nr 9: Grundvatten av god kvalitet, nationella miljö kvalitetsmål samt regionala miljö mål för Kalmar län

Nationella mål	Kalmar läns miljö mål
<p>Delmål 1. Grundvattenförande geologiska formationer av vikt för nuvarande och framtida vattenförsörjning ska senast år 2010 ha ett långsiktigt skydd mot exploatering som begränsar användningen av vattnet.</p>	<p>Delmål 1. Grundvattenförande geologiska formationer av vikt för nuvarande och framtida vattenförsörjning ska senast år 2010 ha ett långsiktigt skydd mot exploatering som begränsar användningen av vattnet.</p>
<p>Delmål 2. Senast år 2010 ska användningen av mark och vatten inte medföra sådana ändringar av grundvattennivåer som ger negativa konsekvenser för vattenförsörjningen, markstabiliteten eller djur och växtliv i angränsande ekosystem.</p>	<p>Delmål 2. Senast år 2010 ska användningen av mark och vatten inte medföra sådana ändringar av grundvattennivåer som ger negativa konsekvenser för vattenförsörjningen, markstabiliteten eller djur- och växtliv i angränsande ekosystem.</p>
<p>Delmål 3. Senast år 2010 ska alla vattenförekomster som används för uttag av vatten som är avsett att användas som dricksvatten och som ger mer än 10 m³ per dygn i genomsnitt eller betjänar mer än 50 personer uppfylla gällande svenska normer för dricksvatten av god kvalitet med avseende på föroreningar orsakade av mänsklig verksamhet.</p>	<p>Delmål 3. Senast år 2010 ska alla vattenförekomster som används för uttag av vatten som är avsett att användas som dricksvatten och som ger mer än 10 m³ per dygn i genomsnitt eller betjänar mer än 50 personer per år uppfylla gällande svenska normer för dricksvatten av god kvalitet med avseende på föroreningar orsakade av mänsklig verksamhet.</p>
	<p>Delmål 4. Vattenförsörjningsplaner för länets samtliga kommuner ska upprättas senast år 2010 och arbetas successivt in i de kommunala översiktsplanerna. Vattenförsörjningsplanerna ska baseras på material som tas fram inom Länsstyrelsens uppdrag enligt vattenförvaltningsförordningen.</p> <p>Vattenförsörjningsplanerna ska omfatta yt-, grund- och kustvatten, ta hänsyn till avrinningsområden och utgöra underlag för mellankommunalt samarbete kring vattenförsörjning. (Länseget mål)</p>
	<p>Delmål 5. Senast år 2015 har restriktioner införts för att förhindra överuttag av vatten i områden med risk för saltvatteninträngning. (Länseget mål)</p>
	<p>Delmål 6. År 2015 uppvisar Kalmar läns sjöar, vattendrag, grundvatten och kustvatten god status enligt vattenförvaltningsförordningen och EG:s ramdirektiv för vatten.</p> <p>Målet omfattar utbredning och sammansättning av djur, växter och livsmiljöer liksom halter av närsalter och miljögifter. Detta regionala mål jämföras med "god status" enligt vattenförvaltningsförordningen och EG:s ramdirektiv för vatten samt "gynnsam bevarandestatus" i habitatdirektivet. (Länseget mål)</p>

Kommunala miljömål

I Vimmerbys lokala utvecklings- och översiktsplan (LUP, 2007) anges följande förslag till inriktningsmål för miljöfrågor:

- att åtgärda de risker som finns i boendet med avseende på radon
- att optimera energianvändningen i kommunägda lokaler/byggnader
- att arbeta för en friskare luft
- att aktivt arbeta med naturvården i Vimmerby kommun
- att arbeta för att kvaliteten på såväl ytvatten som grundvatten behålls eller förbättras

Utifrån dessa inriktningsmål har ett flertal lokala miljömål tagits fram. De miljömål som berör VA-verksamheten i kommunen är följande:

Tabell 4. Lokala miljömål, Vimmerby kommun (LUP, 2007)

Lokalt miljömål	Nationella mål	Genomförandetid	Ansvar för genomförandet
Ingen biltvätt ska förekomma på hårdgjorda ytor med anslutning till kommunalt dagvattnät	Levande sjöar och vattendrag Gifrfri miljö	Genomfört till 2008-2009 (ej genomfört, arbete pågår)	Miljö- och byggnämnden Teknik- och service-nämnden*
Utarbeta en kommunal policy för enskilda avlopp	Levande sjöar och vattendrag Ingen övergödning	Genomfört 2011**	Miljö- och byggnämnden Teknik- och service-nämnden
Skapa och/eller uppdatera skyddsområden till samtliga kommunala dricksvattenanläggningar	Grundvatten av god kvalitet	Genomfört till 2010 (ej genomfört, arbete pågår)	Teknik- och service-nämnden

* Ansvaret för den kommunala VA-verksamheten har från och med 2010-01-01 överförts från kommunens teknik- och servicenämnd till det kommunala bolaget Vimmerby Energi & Miljö AB.

**Beslut av miljö- och byggnämnden 2011-12-07, § 232, Bedömningsgrunder för handläggning av enskilda avloppsanläggningar i Vimmerby kommun.

BILAGA 3 - PRINCIPER FÖR ERSÄTTNING VID INLÖSEN AV ENSKILD AVLOPPSANLÄGGNING SOM INTE FÅR NYTTJAS EFTER UTBYGGNAD AV KOMMUNALT VA

VA-huvudmannen ersätter enskilda fastighetsägare för nyare enskilda avloppsanläggningar vid utbyggnad av kommunalt VA enligt 40 § Lagen om allmänna vattentjänster.

Villkor för ersättningar:

- Fastigheten ingår i det VA-verksamhetsområde som fastställs av kommunfullmäktige.
- Anläggningen ska ha tillstånd som enskild avloppsanläggning och vara färdigställd enligt tillstånd.
- Anläggningen ska vara maximalt tio år gammal.
- Ersättningen utgår med maximalt avloppsandelen i anslutningsavgiften.
- Verifierade kostnader för material och arbete ersätts. Värdet nedräknas enligt beslutade avskrivningstider för respektive typ av anläggning, se tabell nedan. Värdet sjunker med 10 procentenheter för varje påbörjat år efter datum för färdigställande.
- Kan inte kostnader för anläggningen styrkas tillämpas en schablon för material och arbetskostnader. Värdet nedräknas enligt beslutad avskrivningstid för respektive typ av anläggning.

Typ av anläggning	Avskrivningstid
Sluten tank för WC-avlopp	10 år
Infiltrationsanläggning för BDT-avlopp med slamavskiljare	10 år
Infiltrationsanläggning för WC och BDT-avlopp med slamavskiljare	10 år
Markbädd för WC och BDT-avlopp med slamavskiljare m.m.	10 år
Minireningsverk	10 år
Torra toalettlösningar	10 år

BILAGA 4 - AVTAL

åååå-mm-dd

Dnr *

Avtal om framtida anslutning till allmän VA-anläggning

Fastigheten är belägen utanför verksamhetsområde för kommunalt vatten- och avlopp. Enligt kommunens bedömning bör området VA-försörjning lösas i ett sammanhang antingen genom framtida utvidgning av kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp eller genom en gemensamhetsanläggning. Av denna anledning gäller förbud mot nyanläggning av VA som en bestämmelse i detaljplanen för området. Det innebär också att byggnation som kräver VA inte får ske. Miljöförvaltningen bedömer dock att fastighetens VA-försörjning kan ordnas med en enskild anläggning som en temporär lösning tills anslutning till en gemensam lösning kan erbjudas.

1. Undertecknad fastighetsägare är införstådd med att en temporär lösning ska utföras på egen bekostnad och endast får nyttjas fram tills ett gemensamt alternativ finns.

Undertecknad fastighetsägare och Vimmerby kommun träffar vidare följande överenskommelse:

2. Fastigheten ska anslutas till kommunalt VA-nät eller gemensamhetsanläggning så snart förutsättningar till detta föreligger enligt lagen om allmänna vattentjänster eller genom beslut om inrättande av gemensamhetsanläggningen.
3. Undertecknad ägare till fastigheten ska vid anslutning betala fastställd anläggningsavgift enligt VA-taxa eller anläggningsbeslut. Om fastigheten överläts till ny ägare, ska denna skyldighet förbehållas i handlingar som förvärv av äganderätten grundas på.
4. VA-huvudmannen eller blivande anläggningssamfällighet medges rätt att nyttja eller lösa in den enskilda renvattenanläggningen om den kan komma till nyttjande i den samordnande vattenförsörjningen. Ersättning ska då regleras enligt lagen om allmänna vattentjänster eller i anläggningsbeslut.
5. Ersättning kan komma ifråga för nyare enskild avloppsanläggning enligt reglerna i 40 § lagen om allmänna vattentjänster, om de särskilda villkor Vimmerby kommun beslutar om uppfylls.
6. Kommunen äger rätt att skriva in denna nyttjanderätt i fastighetsboken.

Vimmerby dag som ovan

Fastighetsägare

Vimmerby Kommun

Miljö- och byggnämnden

Vimmerby kommun
www.vimmerby.se